

nuværende Forhold kunde det ſkee, at en enkelt theologiff Candidat meget tidlig blev ordineret til perſonel Capellan under Forhold, hvor man ikke gjerne vilde negte det, naar han f. Ex. forlangte at ordineres ſom Medhjælper hos en meget fortjent, til ſaadan Medhjælp trængende og ham nær beſlægtet Præſt. Men derved vilde der jo opſtaa en meget betænkelig Ulighed, naar en Enkelt ſaaledes ved en tidlig Ordination kunde unddrages Værnepligten, medens den vedblev at hvile paa Andre. Jeg antager alſaa, at for Mange, ſelv af dem, der have ſtemt for dette Forſlag, har det ikke været ganſke tilfredsſtillende. Vi komme da til Regjeringens Forſlag. Dette Forſlag gaaer ud paa at indſkrænke Værnepligten for dem, der modtage geiſtlig Ordination, til en ſaadan Tid, at de betimelig kunne ordineres og dog, da den foreſkrevne Tjenſte-tid er tilbagelagt, fritages for videre Krigstjenſte derefter. Det er oprindelig foreſlaaet af Regjeringen, at Fritagelſen for Geiſtlige ſkulde indtræde efter 4 Aars Tjenſte i Et-nien, og hertil hører da ſom underforſtaaet, at man paa den anden Side ikke vilde ordinere Noget, der var værnepligtig, medmindre han havde tilbagelagt diſſe 4 Aar; men der er ikke i Regjeringens Forſlag nogen Lovhindring for, at en Mand kan ordineres, ogſaa førend han har tilbagelagt de fire Aar, og alſaa ſom Ordineret komme til at gjøre Krigstjenſte; det, der opnaaes, er kun en Gyne for Regjeringen til ved adminiſtrativ Regjeringsforanſtaltning at mage det ſaaledes, at ingen ordineret geiſtlig Mand kommer til at gjøre Krigstjenſte. Det er det Væſentlige ved Regjeringens Forſlag. Jeg anſeer det nu for en Mangel og for en ikke uvæſentlig Mangel ved Forſlaget, at det, idet det ſaſtætter, at Fritagelſen for Værnepligt forſt kan indtræde, efterat Værnepligten er fyldeſtjort i et viſt Antal Aar, ikke ved Siden heraf tillige udtaler, at, for denne Betingelſe er opfyldt af Candidaterne, ſkulde de ikke kunne ordineres. Saa havde Principet været hævdet. Men med Henſyn til dette Spørgſmaal ſkal jeg for Landſthingets Vedkommende bemærke, for det Forſte, at i en Kamp herom vilde Landſthinget have ligeoverfor ſig de to andre Factorer

af Lovgivningen, Folkethingets Majoritet og Regjeringen. Dernæſt har Landſthinget, da denne Sag forſte Gang var til Behandling her, ikke villet ſlutte ſig til et Forſlag, der gif ud paa ligesom indtil en viſ Grad at tvinge Regjeringen ind paa denne Ved ved at beſtemme, at Fritagelſen efter 4 Aars Tjenſte for Geiſtlige ſkulde være betinget af, at der gaves og opretholdtes en adminiſtrativ Beſtemmelſe ſom den omhandlede. Et ſaadant Forſlag har jeg ſelv været med til at ſtille, men det fandt ikke Tilſlutning; iſtedetfor det optog man det andet Forſlag, ſom jeg allerede har nævnt. Men hertil kommer en anden meget væſentlig Omſtændighed. Det er den, at Landſthinget engang med Majoritet har tillegnet ſig Juſtitsminiſterens Forſlag i den Tro, at derved kunde tilvejebringes Overensſtemmelſe mellem begge Thing. Efterat Landſthinget ſaaledes engang har vedkjendt ſig at ville være tilfreds med, at det gjordes muligt for Regjeringen at holde Præſterne udenfor Armeens Rækker, uden at det var abſolut ſaſt, at de ſkulde være fritagne, vilde efter min Overbeviſning, og jeg troer, at den med mig deles af Alle, ſom være Medlemmer af Fællesudvalget, en Kamp herom være aldeles forgjæves; og nu maa jeg alſaa bede de ærede Herrer, der kunde ſynes, at Udvalget er gaaet for vidt, og at vi have opgivet Noget af Principet, erindre, at dette Princip ikke er opgivet i Fællesudvalget, men at det var opgivet ved en Bøttering af Landſthinget. Der var ved denne Sag ikke Noget at gjøre, ſaaledes at man kunde tænke at indbringe Noget derom i Loven. Spørgſmaalet om dette Princip har ſlet Intet at gjøre med de 4 eller 5 Aar; om Principet opgives ligeoverfor en Indſkrænkning af Tjenſtepligten til 4 eller til 5 Aar, er forſaavidt ligeegyldigt. Saaledes gif vi alſaa til Fællesudvalget.

Hvori afviger nu den Indſtilling, ſom Fællesudvalgets Fleertal, og ſom De ſee, et meget betydeligt Fleertal, har forelagt Thinget, fra Regjeringsforſlaget, ſom engang er vedtaget her i Thinget, og fra hvilket man alſaa, naar det kom til en Mægling, ikke kunde komme bort, men ſom jeg antager, at Enkelte vilde